

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนความพร้อมทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัย เรื่อง "การฝึกความคิดเชิงเหตุผลในการจำแนกประเภท "
2. เพื่อศึกษาหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และศึกษาสัมฤทธิ์ผลของการฝึกความพร้อมด้านชุดการสอน
3. เพื่อสร้างแบบสอบวัดความพร้อมทางสติปัญญา สำหรับเด็กปฐมวัยด้าน "ความคิดเชิงเหตุผลในการจำแนกประเภท "
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูอนุบาล เกี่ยวกับชุดการสอนที่สร้างขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. ชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (80/80) จะช่วยพัฒนาความพร้อมทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในด้านการใช้ความคิดเชิงเหตุผลในการจำแนกประเภท
2. ความคิดเห็นของครูอนุบาล เกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนเป็นไปในทางที่น่ายินดี

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. นักเรียนอนุบาลในเขตกรุงเทพมหานคร จากโรงเรียนอนุบาลบ้านเล็ก จำนวน 30 คน และโรงเรียนสมถวิล 30 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน
2. ครูโรงเรียนอนุบาลในเขตกรุงเทพมหานคร จากโรงเรียนอนุบาลบ้านเล็ก 24 คน โรงเรียนสมถวิล 16 คน โรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ 6 คน โรงเรียนพิพัฒนา 14 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีพัฒนาการ นโยบายและแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่นำมาใช้กับการศึกษาปฐมวัย ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงได้ลงมือสร้างเครื่องมือวิจัยคือ ชุดการสอน แบบสอบวัดความพร้อม และแบบประเมินชุดการสอน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) โดยได้กำหนดค่าคะแนน (Weight) ออกเป็นระดับ 5 ถึง 1 ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) จากนั้นได้นำชุดการสอนและแบบสอบวัดความพร้อม ไปทดลองใช้ก่อนใช้จริงตามขั้นตอนของ "แผนจุฬา" (CHULA PLAN) และในการทดลองใช้แต่ละครั้งก็ได้นำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น แล้วจึงได้นำแบบทดสอบไปหาระดับความยากและอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 27 % ในการแบ่งกลุ่ม และใช้สูตรของ เฮนรี อี. การ์เรท (Henry E. Garrette) จากนั้นได้นำแบบสอบชุดนี้ไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) ซึ่งได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .63 สำหรับแบบประเมินชุดสอนนั้นได้นำไปให้ครูอนุบาลศึกษาพร้อมชุดการสอนและทดลองประเมินพร้อมทั้งให้ขอเสนอแนะ จากนั้นได้นำมาปรับปรุง แล้วให้ศูนย์ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทยตรวจสอบภาษาและสำนวนอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริง

จากนั้นได้นำชุดการสอนและแบบสอบไปให้ครูอนุบาลโรงเรียนอนุบาลบ้านเล็ก และโรงเรียนสมถวิล ทดลองใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร และทำชุดการสอนแบบสอบเอกสารการวิจัยทุกอย่างพร้อมทั้งแบบประเมินชุดการสอนไปให้ครูในโรงเรียนอนุบาล

ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 4 แห่ง ได้ศึกษาชุดการสอน ขบวนการใช้ แล้วจึงประเมินชุดการสอนชุดนี้ตามแบบประเมินที่สร้างขึ้น

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ชุดการสอนความพร้อมทางสติปัญญา ที่สร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 93.06/86.40 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์กำหนดไว้
2. นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีพัฒนาการทางความพร้อมระหว่างก่อนฝึกและหลังฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ให้เหตุผลประกอบการตอบแบบสอบถามได้ถูกต้อง หลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึก แสดงว่าชุดการสอนนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถพัฒนาความพร้อมทางสติปัญญาในด้านความคิดเชิงเหตุผลในการจำแนกประเภทของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ความคิดเห็นของครูอนุบาล 60 คน ซึ่งได้ศึกษาชุดการสอนเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุดการสอนแต่ละองค์ประกอบ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.99 ถึง 4.31 และมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นทั้งหมดอยู่ในระดับ 4.12 นับว่าอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก ส่วนความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับชุดการสอน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.98 ถึง 4.32 และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้งหมดอยู่ในระดับ 4.14 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์มาก แสดงให้เห็นว่าครูอนุบาลผู้ศึกษาชุดการสอนมีความพอใจและเห็นว่า ชุดการสอนชุดนี้เป็นชุดการสอนที่สามารถใช้ฝึกความพร้อมสำหรับเด็กปฐมวัยทั่วไปได้ ทั้งมีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยเป็นอันมาก นอกจากนั้น ครูเหล่านั้นยังสนับสนุนให้มีการผลิตชุดการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยให้แพร่หลาย และกว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวมาอยู่ในเกณฑ์เป็นที่น่าพอใจ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายปัญหา

1. การพัฒนาแบบสอบและการหาระดับความยาก (Level of Difficulty) และอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบที่สร้างขึ้นไปทดสอบเด็กอนุบาลที่มีอายุใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างประชากร ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ 2522 หลังจากคำนวณหาค่า ความยากและอำนาจจำแนกแล้ว ผู้วิจัยได้เรียงลำดับข้อสอบจากระดับง่ายไปยากคือ มีค่า ระหว่าง 80 - 63 ทั้งนี้เนื่องจาก ระยะเวลาทดสอบเป็นระยะปลายภาคเรียนสุดท้าย เด็กอนุบาลกลุ่มดังกล่าวส่วนมากจะมีประสบการณ์ในเรื่องที่จะทดสอบมาบ้างแล้ว จึงสามารถทำแบบสอบได้เป็นส่วนใหญ่ ทำให้ค่าระดับความยากของแบบสอบส่วนมาก จะอยู่ในระดับค่อนข้างง่าย แต่เมื่อนำแบบสอบชุดนี้ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ไม่มีประสบการณ์และไม่เคยเรียนรู้เนื้อหาในแบบสอบนี้มาก่อน ดังนั้น ข้อสอบชุดนี้จึงมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถและพัฒนาการของกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งถือได้ว่าข้อสอบในแบบสอบชุดนี้อยู่ในเกณฑ์เป็นที่น่าเชื่อถือได้
2. เนื่องจากผู้วิจัยมีความจำเป็นและมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลมีจำกัดจำกัดอยู่กับเป็นระยะปลายปีการศึกษา เด็กนักเรียนอนุบาลตามโรงเรียนอนุบาลต่าง ๆ ที่มีอายุ 4 - 5 ปี ได้ผ่านการฝึกความพร้อมและมีประสบการณ์ในด้านนี้มาแล้ว จึงมีความพร้อมและพัฒนาการทางสติปัญญาสูงกว่าเนื้อหา กิจกรรมที่กำหนดไว้ในชุดการสอน ทำให้การสุ่มตัวอย่างประชากรที่จะมาทดลองใช้ชุดการสอนมีความลำบากมาก ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรในโรงเรียนอนุบาลบ้านเด็ก และโรงเรียนสมถวิล กรุงเทพมหานคร โดยกำหนดเด็กนักเรียนอนุบาลที่จะมาทดลองใช้ชุดการสอนครั้งนี้ให้มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 4 ขวบถึง 4 ขวบครึ่ง แต่ผู้วิจัยก็ไม่สามารถจะควบคุมตัวแปรนอกเหนือจากนี้ที่อาจจะทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อน (Error) ได้ เช่น วุฒิภาวะความพร้อม และประสบการณ์ที่มีอยู่แล้วในตัวเด็ก และจากเหตุผลความจำเป็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการทำวิจัยมีจำกัด ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถจะทำการสอนที่รับการปรับปรุง หลังจากหาประสิทธิภาพแล้ว ไปใช้จริงกับ

เด็กปฐมวัยตามที่ต่าง ๆ

3. การทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอนชุดนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประสิทธิภาพชุดการสอนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 แต่ผลการทดลองปรากฏว่า ชุดการสอนความพร้อมทางสติปัญญา ชุดดังกล่าวมีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.06/86.40 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะประสิทธิภาพของขบวนการ (E_1) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ระยะเวลาที่ทำการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้อยู่ในช่วงภาคปลายเกือบจะสิ้นปีการศึกษา ซึ่งเด็กนักเรียนอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร อาจมีประสบการณ์และความพร้อมเรื่องดังกล่าวมาแล้ว จึงทำคะแนนในการประกอบกิจกรรมในระหว่างฝึกด้วยชุดการสอนค่อนข้างสูง ถึงแม้จะตั้งอายุให้อยู่ระหว่าง 4 ขวบ ถึง 4 ขวบครึ่งไว้แล้วก็ตาม สาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้คะแนนการทำกิจกรรมระหว่างฝึกหรือประสิทธิภาพขบวนการสูง อาจเป็นเพราะว่าในระหว่างการทำกิจกรรมฝึกความพร้อมและแบบฝึกนั้น ครูผู้สอนและผู้ช่วยครูคอยให้ความช่วยเหลือดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ทำให้เด็กที่มีปัญหาหรือยังไม่เข้าใจวิธีการ ได้มีโอกาสซักถามจนเป็นที่เข้าใจ จึงสามารถทำกิจกรรมและแบบฝึกความพร้อมได้คะแนนสูง เป็นส่วนมาก

4. จากการนำชุดการสอนไปให้ครูอนุบาลทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า การเตรียมตัวของครูก่อนใช้ชุดการสอนนั้นมีความสำคัญต่อกระบวนการฝึกความพร้อม ซึ่งใช้ชุดการสอนเป็นอย่างมาก กล่าวคือถ้าครูผู้สอนใช้เวลาได้ศึกษาคู่มือการใช้ชุดการสอน สื่อการสอน และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชุดสอนอย่างละเอียดล่วงหน้า จะสามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างคล่องแคล่วและดำเนินการฝึก ตามขั้นตอนในแผนการสอนได้อย่างสบายใจ ทำให้ประสบผลสำเร็จในการใช้ชุดการสอนเป็นอย่างดี และข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ ครูที่มีเทคนิควิธีการ ระวังใจและกระตุ้นเด็ก มีความกระตือรือร้น และรู้จักใช้เทคนิคการเสริมแรงเข้าช่วยนั้น จะทำให้เด็กมีความสนใจและกระตือรือร้นต่อการทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เร็วขึ้น ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพของการฝึกความพร้อมสูงขึ้นด้วย

5. จากการสัมภาษณ์เด็กเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับเหตุผลในการทำเครื่องหมายกากบาทลงในแบบสอบถามของตนเองแต่ละข้อ ก่อนฝึกและหลังฝึกความพร้อมด้วยชุดการสอนแล้ว พบว่า ในการให้เหตุผลเมื่อก่อนได้รับการฝึกนั้น เด็กส่วนใหญ่จะตอบไม่ถูกหรือไม่ตอบ เหตุผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยมากจะใช้คำตอบว่า "ไม่เหมือน" ซึ่งเป็นไปตามคำสั่งที่ครูสั่งให้ทำแบบสอบถามนั้น ๆ และเมื่อครูถามต่อไปว่า "เพราะอะไรจึงไม่เหมือนกัน" หรือ "มีอะไรที่ไม่เหมือน" เด็กจะนิ่งอึ้งเป็นส่วนใหญ่ และมีบางส่วนที่ตอบว่า "ก็หนูชอบ" บาง "อยากกา" บาง "เหมือนกับเพื่อน" บาง "ชอบสีเขียว" และ "ไม่รู้จะเอาอันไหน" เป็นต้น แต่เมื่อผ่านกระบวนการฝึกแล้ว จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าร้อยละของผู้ที่ให้เหตุผลถูกต้องหลังฝึกสูงกว่า ก่อนฝึก โดยให้เหตุผลว่า "สีไม่เหมือนกัน" หรือ "ไม่เหมือนกันที่สี" "อันนี้สีน้ำเงิน ส่วน อันนี้สีเขียว" (ซึ่งลักษณะตัวเลือกที่แตกต่างกันในแบบสอบถาม) เป็นต้น ส่วนเหตุผลของผู้ที่ตอบผิดนั้น ส่วนมากจะคล้ายกับเหตุผลที่ให้ตอบก่อนฝึก คือ "ไม่เหมือน" "ไม่ชอบ" "ตามเพื่อน" หรือนิ่งเฉยไม่ยอมตอบ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า เมื่อก่อนการฝึกนั้นเด็กยังไม่เกิดการเรียนรู้และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเกณฑ์ในการจำแนกประเภท โดยยึดลักษณะของสี เพราะขาดประสบการณ์และการรับรู้เรื่องนี้มาก่อน และในการใช้ภาษาเป็นสื่อ เพื่อตอบคำถามจากผู้สัมภาษณ์ เด็กจะใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับตนเอง (Egocentric) เช่น "ชอบมาก" บาง "อยากกา" บาง ซึ่งแสดงว่าเด็กยังไม่สามารถที่จะให้เหตุผลในสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างถูกต้อง และลักษณะภาษาที่พูดนั้น ยังไม่อาจจัดเป็นสื่อที่จะสร้างความเข้าใจให้กับผู้อื่นมากนัก แต่ก็ เป็นความหมายที่เขาเข้าใจเอง ซึ่งอาจจะมี ความหมายตรงกันหรือต่างกันกับที่ผู้ใหญ่คิดก็ได้ เมื่อได้มาผ่าน กระบวนการฝึกและการรับรู้ จากกิจกรรมและสื่อการสอน ในชุดการสอนที่สร้างขึ้นนี้ เด็กจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องสี และเกณฑ์ในการจำแนก และสามารถถ่ายทอดความคิดอันประกอบด้วย เหตุผลตามที่เขาเข้าใจได้รัดกุมขึ้น คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์หลังฝึกส่วนใหญ่จะแสดงให้เห็นว่า เป็นคำตอบและเหตุผลที่เขาได้รับรู้ ได้เห็นมา จากกระบวนการฝึกความพร้อมด้วยชุดการสอนดังกล่าวแทบทั้งสิ้น จะมีก็เพียงบางคนที่ยังไม่

สามารถให้คำตอบได้ ทั้งๆ ที่ทำแบบสอบได้ถูก ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า เด็กคนนั้นยังมีพัฒนาการทางด้านความพร้อมในการใช้ภาษายังไม่ดีพอ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ แสดงให้เห็นถึงความพฤติกรรมและกระบวนการคิดคลอจอน การรับรู้ของเด็กซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรนี้สอดคล้อง และเป็นไปตามขั้นตอนของพัฒนาการทางสติปัญญา และความคิดตามทฤษฎีของ พียาเจท์ (Piaget) และ Bruner (Bruner) ตามที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 คือ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ไว้วิจัยครั้งนี้มีพัฒนาการทางสติปัญญาอยู่ในขั้น Preoperational Stage ซึ่งจะคาบเกี่ยวอยู่ระหว่าง Preconceptual Thought กับ Intuitive Thought กล่าวคือ ลักษณะและกระบวนการคิดของเด็กชั้นนี้ ยังไม่สามารถจะให้เหตุผลได้อย่างลึกซึ้งและถูกต้อง ความคิดขึ้นอยู่กับสิ่งที่เขารับรู้ภายนอกเป็นส่วนใหญ่ (Perception) และเริ่มใช้ภาษาเป็นเครื่องมือและสื่อความคิด ฉะนั้น การจัดกิจกรรมสื่อการสอน เพื่อพัฒนาความพร้อมในด้านความคิด สำหรับเด็กวัยนี้จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดกิจกรรมและสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นรูปธรรมให้มากที่สุด เท่าที่จะสามารถทำได้ เพื่อให้เด็กได้สัมผัส ได้รับรู้ และค้นพบด้วยตัวเอง ซึ่งจะเป็นการช่วยสร้างเสริมพัฒนากระบวนการคิดของเด็กไปสู่โครงสร้างของการคิดที่ซับซ้อนต่อไป

6. จากการทดลองฝึกความพร้อมด้วยชุดการสอนครั้งนี้ พบว่าชุดการสอนชุดนี้ ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้และมีความพร้อมพัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จากผลการวิจัย พบว่าคะแนนความพร้อมก่อนฝึกและหลังฝึกของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน โดยคะแนนหลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึก ซึ่งค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนก่อนฝึกและหลังฝึกของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันคือ 2.10 และ 2.07 แสดงว่า ชุดการสอนชุดนี้ ช่วยให้ความพร้อมของนักเรียน พัฒนาอยู่ในขั้นที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งนับว่าเป็นการช่วยสร้างเสริมความเสมอภาคทางคุณภาพการศึกษาของเด็กปฐมวัย ไม่ว่านักเรียนนั้นจะอยู่ในสถานที่ใดก็ตาม

7. จากการนำชุดการสอนและเอกสารประกอบชุดการสอนไปให้ครูอนุบาล จำนวน 60 คน ได้ประเมินตามเกณฑ์ในแบบประเมิน ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยว

กับองค์ประกอบที่สำคัญของชุดการสอนชุดนี้ ซึ่งได้แก่เรื่อง แนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมและประสบการณ์ สื่อการสอน แบบฝึกความพร้อม กระบวนการวัดผลและคู่มือการใช้ชุดการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.99 - 4.31 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ Best แล้ว ความเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนที่สร้างขึ้นอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมมาก และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูอนุบาลกลุ่มเดียวกันเกี่ยวกับ คุณค่าของชุดการสอน การนำชุดการสอนไปใช้ การส่งเสริมและสนับสนุนแนวคิดในการผลิตชุดการสอน สำหรับเด็กปฐมวัย นั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.98 - 4.32 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยระดับมาก จากผลการวิจัยที่กล่าวมา แสดงให้เห็นว่า ครูอนุบาลที่ได้ออกมาชุดการสอน และกระบวนการใช้ชุดการสอนแล้วมีความพึงพอใจในชุดการสอนที่สร้างขึ้นชุดนี้เป็นอย่างมาก เห็นคุณค่าและประโยชน์ของชุดการสอน ตลอดจนสนับสนุนแนวความคิดในการผลิตชุดการสอนฝึกความพร้อมให้แพร่หลายและกว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จะเห็นได้ว่าผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ทุกประการกล่าวคือ ชุดการสอนที่สร้างขึ้นและปรับปรุงจนได้เกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ จะช่วยพัฒนาความพร้อมทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย เกี่ยวกับความคิดเชิงเหตุผลในการจำแนกประเภทให้สูงขึ้น รวมทั้งครูอนุบาลผู้ศึกษาชุดการสอนก็มีความเห็นว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมมาก ในการที่จะนำไปใช้ฝึกความพร้อมสำหรับเด็กปฐมวัยทั่วไปได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นยังเห็นคุณค่ารวมทั้งความสำคัญของกระบวนการใช้ชุดการสอนในการฝึกความพร้อมและสนับสนุนแนวความคิดในการผลิตชุดการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยให้แพร่หลายและกว้างขวางยิ่งขึ้น

ขอคิดเห็นและขอเสนอแนะ

การสร้างชุดการสอน

1. การสร้างชุดการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น จะต้องคำนึงถึงวัยและพัฒนาการ

ของเด็กเป็นสำคัญ เนื่องจากหลักสูตรประสบการณ์ที่จัด เพื่อพัฒนาความพร้อมของเด็กปฐมวัย
นี้ไว้กว้างไว้เพียงกว้าง ๆ ดังนั้นการกำหนดคโมทัศน์ จุดประสงค์ ตลอดจนกิจกรรม สื่อการ-
สอนและขบวนการวัดผลที่ชัดเจนและสอดคล้องกับพัฒนาการความพร้อมในด้าน ๆ ต่าง ๆ
ของเด็กปฐมวัยระดับนั้น ๆ

2. วัสดุอุปกรณ์หรือสื่อการสอนที่ใช้ในชุดการสอนฝึกความพร้อมนั้น ควรจะเป็น
สื่อการสอนที่มีราคาถูก มีความคงทนถาวร ไม่เป็นอันตรายต่อเด็ก ครูอนุบาลทั่ว ๆ ไป
สามารถผลิตหรือจัดทำเองได้และควรมีคุณค่าต่อพัฒนาการของเด็กในวัยนั้น ๆ ด้วย

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาปฐมวัยและที่มีส่วนเกี่ยวข้องของตลอดจน
โรงเรียนอนุบาลและสถาบันผลิตครู ควรได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักศึกษาได้ผลิตชุดการ
สอนสำหรับเด็กปฐมวัยให้กว้างขวางและแพร่หลาย ทุกหน่วยประสบการณ์และทุกสถาน ทั้งนี้
โดยมีผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา นักจิตวิทยา นักพัฒนาเด็ก-
ผู้รู้ และควรมีผู้ประสบการณ์ด้านอนุบาล ช่วยวางแผนและคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ
และเป็นพี่ปรึกษาในการสร้างชุดการสอนอย่างใกล้ชิด

4. ในการผลิตชุดการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นควรจะเป็นชุดการสอนแบบ
กลุ่มกิจกรรมหรือแบบรายบุคคลให้มาก เพื่อส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้และพัฒนาจากการกระทำ
และค้นพบเองให้มากที่สุด นอกจากนี้ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมยังจะช่วยส่งเสริมเด็กให้
รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นอีกด้วย

การใช้ชุดการสอน

1. ก่อนการใช้ชุดการสอนทุกครั้ง ครูผู้ใช้ควรได้ศึกษาวิธีการใช้จากคู่มือการใช้
ชุดการสอนให้เข้าใจโดยละเอียด และสำรวจความเรียบร้อยของสื่อการสอน ตลอดจนเตรียม
เอกสารหรือสื่อการสอนที่ต้องจัดเตรียมไว้ล่วงหน้าก่อนนำชุดการสอนไปใช้ทุกครั้ง
2. ควรกระตุ้นความสนใจและอธิบายวิธีการใช้หรือวิธีการ เล่นแก่เด็กให้
เข้าใจก่อนการประกอบกิจกรรมในชุดการสอนทุกครั้ง และขณะที่ผู้เรียนกำลังทำกิจกรรมตาม

คำสั่ง ครูและผู้ช่วยครูควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนและดูแลให้ความช่วยเหลือ
 อย่างใกล้ชิด

3. ในกรณีที่ครูต้องการใช้ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมกับเด็กกลุ่มเล็กหรือ
 จำนวนน้อย ก็ควรจัดสื่อการสอนในชุดการสอนให้พอเหมาะกับขนาดของกลุ่มหรือจำนวนของ
 ผู้เรียน

4. หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนรับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริม
 ให้ครูปฐมวัยได้ผลิตและใช้ชุดการสอนให้มาก และก่อนจะเผยแพร่หรือส่งเสริมการใช้ชุดการ
 สอนควรมีการประชุมหรือสัมมนาครูผู้ใช้ชุดการสอน เพื่อแนะนำและฝึกฝนครูให้รู้จักวิธีการใช้
 อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ชุดการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการพัฒนาจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
 ที่กำหนดแล้ว ควรได้รับการสนับสนุนให้ครูปฐมวัยได้นำออกใช้ให้แพร่หลาย

6. การนำชุดการสอนไปใช้นั้นครูอาจปรับกิจกรรม เนื้อหา สื่อการสอน และ
 ระยะเวลาในการประกอบกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม วุฒิภาวะ พัฒนาการของ
 ผู้เรียน รวมถึงความต้องการและจำนวนของผู้เรียนตามความเหมาะสมได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคนควาและทดลอง สร้างชุดการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย ใน
 เนื้อหาและหน่วยประสบการณ์และระดับอายุอื่น ๆ ให้แพร่หลายและกว้างขวางยิ่งขึ้น

2. ในการทดลองใช้ชุดการสอน กลุ่มตัวอย่างประชากร ควรมีการกระจาย
 มากกว่านี้ กล่าวคือ ควรได้ทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยที่สังกัดหน่วยงานที่ต่างกัน เพื่อให้เกิด
 ความมั่นใจในประสิทธิภาพของชุดการสอนยิ่งขึ้น

3. ในการทดลองใช้ชุดการสอน ผู้วิจัยควรใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลใ้
 นานพอสมควรและให้ครูได้มีโอกาสศึกษาคู่มือ การใช้ชุดการสอนและศึกษาชุดการสอนจนเป็น
 ที่เข้าใจอย่างถ่องแท้แล้ว ถึงให้นำชุดการสอนไปทดลองใช้ไ้และควรมีการควบคุมตัวแปรอื่น ๆ

โทรทัศน์ เช่น ประสบการณ์ และความพร้อมในตัวของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะใช้ทดลอง
สอน ทั้งนี้เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนในการวิจัย

4. เพื่อให้กระบวนการวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้นควรมีการเปรียบเทียบวิธีการฝึกความ
พร้อมควบคู่การสอนกับวิธีการอื่น ๆ ที่ใช้โดยทั่ว ๆ ไป โดยเพิ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็น 2
หรือ 3 กลุ่ม โดยมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยมีความเชื่อมั่นยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย